

Specjalny Ośrodek
Szkolno-Wychowawczy Żemięcice

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

SPECJALNEGO OŚRODKA SZKOLNO - WYCHOWAWCZEGO W ŻEMIĘCICACH

Rok szkolny 2022/2023

Zakwiesdam do realizacji

Dyrektor Specjalnego Ośrodka
Szkolno-Wychowawczego

mgr Ilona Helik

1. 09. 2022

PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO SPECJALNEGO OŚRODKA SZKOLNO-WYCHOWAWCZEGO W ZIEMIĘCICACH

Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie:

- Statutu Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Ziemiećicach;
- Konstytucji RP;
- Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe;
- Rozporządzenia MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym;
- Rozporządzenia MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej;
- Programu polityki prorodzinnej państwa;
- Rozporządzenia MEN w sprawie ramowych statutów;
- Konwencji o Prawach Dziecka;
- Europejskiej Karty Praw Człowieka;
- Karta Osób Niepełnosprawnych (1997r.);

WIZJA PLACÓWKI

„Ośrodek przyjazny dziecku”

...tu każde dziecko może czuć się bezpiecznie

tu nauczyciele i wychowawcy chcą je rozumieć

potrafią adekwatnie odpowiedzieć na jego potrzeby rozwojowe

tu każdy wychowanek osiągnie sukces

i nauczy się samodzielności na miarę swoich możliwości

MISJA OŚRODKA

Jesteśmy Ośrodkiem:

- promującym integrację osób niepełnosprawnych ze społeczeństwem;
- kompensującym braki wynikające z niepełnosprawności wychowanków;
- wyposażającym dzieci w wiedzę i umiejętności niezbędne do samodzielnego, na miarę możliwości funkcjonowania;
- wspierającym ideę zgodnej rodziny przez wzmacnianie prawidłowych relacji dziecka z rodzicami i pedagogizację rodziców;
- opierającym wychowanie na ogólnoludzkich, ogólnonarodowych i chrześcijańskich ideałach i wartościach;
- zapewniającym atrakcyjne zajęcia w szkole i internacie, prowadzone przez wykwalifikowaną kadrę pedagogiczną;
- promującym zdrowy tryb życia i rozwijającym zainteresowania wychowanków;
- przekazującym i kultywującym tradycje i zwyczaje regionu;

MODEL ABSOLWENTA

- Prawidłowo i samodzielnie (na miarę możliwości) funkcjonuje w swoim naturalnym otoczeniu: w domu i w szkole.
- Jest aktywny (na miarę możliwości), lubi ruch, podejmuje próby ekspresji artystycznej, posiada zainteresowania i rozwija je.
- Jest ciekawy świata: chętnie gromadzi wiadomości z różnych źródeł, jest wrażliwy na piękno przyrody.
- Jest odpowiedzialny: stara się przewidzieć skutki swoich działań, ponosi skutki swoich czynów, cieszy się z sukcesów i potrafi akceptować porażki.
- Jest otwarty: chętnie nawiązuje kontakty.
- Jest prawy: w dostępnym sobie zakresie umie odróżniać dobro od zła, zna normy dobrego zachowania się i według nich postępuje.
- Jest rozważny: zna zagrożenia występujące w jego środowisku, stara się zapewnić bezpieczeństwo sobie i innym.
- Jest tolerancyjny: rozumie, że różnice między ludźmi są czymś normalnym i pożądanym, jest wrażliwy na potrzeby innych.

Uczeń kończący I Etap Edukacyjny Szkoły Podstawowej:

- Orientuje się w swoim środowisku lokalnym.
- Posiada nawyki związane z kulturą osobistą i higieną osobistą.
- Stara się być odpowiedzialny za własne postępowanie.
- Dbą o własne zdrowie i sprawność fizyczną.
- Wykorzystuje zdobytą wiedzę i umiejętności w życiu codziennym.
- Wie jak zachować się w miejscach użyteczności publicznej.

Uczeń kończący II Etap Edukacyjny Szkoły Podstawowej oraz SPdP:

- Jest bardziej odpowiedzialny za siebie i innych.
- Posiada nawyki związane z kulturą osobistą i higieną osobistą.
- Przestrzega ogólnie przyjętych norm społecznych.
- Ma szacunek dla dobra wspólnego, jako podstawy życia społecznego.
- Aktywnie uczestniczy w życiu społeczności szkolnej i lokalnej.
- Ma określone zainteresowania, talenty i pracuje nad ich rozwojem.
- Wierzy w siebie i swoje możliwości (zna swoje słabe i mocne strony).
- Próbuje eliminować swoje negatywne cechy i nawyki, potrafi powiedzieć NIE nałogom.
- Wie do kogo się zwrócić o pomoc w sprawach trudnych.
- Jest przygotowany do tego aby dokonać wyboru dalszej drogi kształcenia.

WARTOŚCI WYCHOWAWCZE

- Budowanie pewności siebie i wiary we własne możliwości.
- Samodzielność i zaradność.
- Odpowiedzialność i obowiązkowość.
- Uczciwość.
- Szacunek do języka, kultury i tradycji narodowej.
- Normy ogólnoludzkie i wartości religijne.
- Umiejętność współżycia w rodzinie i społeczności.
- Takt i poszanowanie innych.
- Rozwijanie indywidualnych zdolności, pasji i zainteresowań uczniów.
- Uwrażliwianie na piękno przyrody ojczystej.

ZADANIA PROFILAKTYCZNE

- Promocja zdrowego trybu życia.
- Umiejętność współdziałania w grupie.
- Ograniczenie czynników hamujących rozwój dziecka.
- Wzmacnianie czynników, które sprzyjają rozwojowi.
- Bezpieczeństwo i odpowiedzialność za siebie i za innych.
- Profilaktyka Covid-19

PRIORYTETY OŚRODKA

- Ośrodek stwarza wychowankom bezpieczne i optymalne warunki do rozwoju postaw.
- Ośrodek tworzy warunki sprzyjające rozwojowi samodzielności u swoich wychowanków.
- Ośrodek jest otwarty na środowisko lokalne, integruje się z nim i promuje swoją działalność w tym środowisku.
- Ośrodek wychowuje młodzież w duchu patriotyzmu, demokracji, atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka.
- Ośrodek promuje zdrowy styl życia.

ZAŁOŻENIA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Spółeczność Ośrodka tworzą: kadra kierownicza, nauczyciele, wychowawcy internatu, pracownicy szkoły, uczniowie i ich rodzice. Wszyscy oni powinni świadomie nieść trud tej przynależności. Wszyscy pracownicy Ośrodka swoją postawą, zachowaniem i zaangażowaniem wychowują młode pokolenie.

Naczelnym celem szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest: maksymalne wykorzystanie naturalnego potencjału wychowanków i usprawnianie lub kompensowanie ich zaburzonych funkcji, wspieranie zdrowia psychicznego i fizycznego poprzez pomoc w zdobywaniu wiedzy o zagrożeniach dla zdrowia, nabywanie umiejętności przeciwdziałania tym zagrożeniom oraz zapewnienie i ukierunkowanie wszechstronnego rozwoju wychowanka w oparciu o wartości moralne, estetyczne, jako przygotowanie do życia w otaczającym go świecie oraz jako przygotowanie do pełnienia ról w dorosłym życiu.

Praca wychowawczo-profilaktyczna obejmuje następujące obszary:

- praca indywidualna z uczniem prowadzona na podstawie Indywidualnego Programu Edukacyjno-Terapeutycznego lub Indywidualnego Programu Rewalidacyjno-Wychowawczego przez nauczycieli, wychowawców, opiekunów, specjalistów;
- praca wychowawczo-profilaktyczna z zespołem klasowym;
- praca wychowawczo-profilaktyczna z grupą wychowawczą;
- praca ze społecznością szkolną / Ośrodkową;
- praca z zespołem nauczycielskim;
- praca z rodzicami;
- współpraca ze środowiskiem lokalnym;

GLÓWNE CELE WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE OŚRODKA

- Zapewnienie uczniom bezpiecznych i optymalnych warunków sprzyjających wszechstronnemu ich rozwojowi w aspektach: intelektualnym, psychicznym, fizycznym, społecznym, moralnym, estetycznym, duchowym.
- Wdrażanie wychowanków do samodzielnego i aktywnego funkcjonowania w środowisku i społeczeństwie zgodnie z obowiązującymi normami.
- Kształtowanie osobowości ucznia, jego postawy moralnej i społecznej.
- Odkrywanie własnych możliwości i poszukiwanie własnego miejsca w świecie.
- Kształtowanie prawidłowych postaw moralnych, dokonywania właściwych wyborów życiowych oraz pokonywania trudności i hierarchizacji potrzeb.
- Rozwijanie indywidualnych zdolności, pasji i zainteresowań uczniów.
- Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich.
- Propagowanie zdrowego stylu życia: wdrażanie do przestrzegania zasad, praktyk wdrażanych w celu walki z pandemią.
- Przygotowanie wychowanków do podjęcia nauki na kolejnym etapie kształcenia.
- Osiągnięcie w placówce przyjaznego klimatu, poprzez wzajemną komunikację, właściwe relacje, budowanie więzi emocjonalnych oraz wsparcie w sytuacjach trudnych.
- Wskazywanie pozytywnych wzorców, utrwalanie norm społecznych, rozwijanie korzystnych cech osobowych oraz budowanie autorytetów.
- Uczenie prawidłowych reakcji w sytuacji zagrożenia oraz wyrabianie zdolności radzenia sobie z sytuacjami trudnymi i problemami.
- Wypracowanie spójnej i konsekwentnej polityki placówki wobec niekorzystnych zjawisk wychowawczych.
- Stawianie jasnych i zrozumiałych wymagań w stosunku do zachowań uczniów.
- Budowanie dobrej współpracy z rodzicami.
- Podnoszenie poziomu umiejętności wychowawczych nauczycieli i rodziców.
- Wzmacnianie czynników chroniących, poprzez promowanie zdrowia, rozwijanie potencjalnych możliwości dzieci i młodzieży.
- Eliminowanie czynników ryzyka i przeciwdziałanie im.

STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH

Dyrektor

- Dbą o prawidłowe funkcjonowanie placówki, o poziom pracy wychowawczej, profilaktycznej i opiekuńczej, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w Ośrodku.
- Czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego.
- Organizuje spotkania szkoleniowe dla nauczycieli.
- Stwarza warunki do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka.

Nauczyciele zespołów edukacyjno-terapeutycznych dla uczniów z niepełnosprawnością umiarkowanego i znacznego stopnia

- Wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania.
- Udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb uczniów.
- Kształcą i wychowują uczniów w duchu patriotyzmu, demokracji, atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka.
- Mają obowiązek reagowania na przejawy agresji, autoagresji i innych zachowań niepożądanych.
- Odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w Ośrodku i poza jej terenem, w czasie wycieczek, wyjść, zawodów sportowych, występów i konkursów.
- Wdrażają do przestrzegania zasad BHP oraz odpowiedzialnego zachowania się podczas pracy.
- Rozwijają samodzielność.
- Organizują imprezy okolicznościowe
- Uczą ,wprowadzają zasady funkcjonowania podczas pandemii Covid-19 ,dbają o ich przestrzeganie Covid-19, dbają o ich przestrzeganie.

Nauczyciele zespołów rewalidacyjno-wychowawczych dla uczniów z głęboką niepełnosprawnością intelektualną:

- Rozwijają umiejętności komunikacyjne.
- Dbają o dobrostan psychiczny i fizyczny podopiecznych grup rewalidacyjno-wychowawczych.
- Wdrażają do osiągania optymalnego poziomu samodzielności w podstawowych sferach życia.
- Rozwijają zainteresowanie otoczeniem.
- Umożliwiają wychowankom udział w życiu społecznym oraz integrację z najbliższym środowiskiem.
- Kształtują umiejętności współżycia w grupie.
- Odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w ośrodku i poza nim, w czasie wyjść i wycieczek.
- Przeciwdziałają pojawianiu się zachowań niepożądanych (autoagresja, autostymulacja, itp.).

Nauczyciele oddziałów przedszkolnych

- Poznają swoich wychowanków, ich możliwości psychofizyczne i warunki zdrowotne.
- Organizują spotkania z rodzicami połączone z pedagogizacją.
- Wspierają rodziców w działaniach wyrównujących szanse edukacyjne i zdrowotne ich dzieci.
- Wspierają rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i życiowych oraz profilaktyce zjawisk zagrażających funkcjonowaniu rodziny.
- Organizują imprezy okolicznościowe.
- Ściśle współpracują z psychologiem i nauczycielami – specjalistami celem zdiagnozowania wychowanków.
- Odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w przedszkolu i poza nim w czasie wyjść i wycieczek.
- Wyrabianie prawidłowych nawyków związanych z przeciwdziałaniem Covid-19

Wychowawcy klas i grup wychowawczych w internacie

- Dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego/grupowego, angażując w życie klasy/grupy wszystkich uczniów.
- Sprawują opiekę wychowawczą nad wychowankami Ośrodka, a szczególności: tworzą warunki wspomagające ich rozwój i przygotowują do życia w rodzinie i społeczeństwie.
- Zabiegają o różne formy pomocy psychologicznej, pedagogicznej, specjalistycznej, wychowawczej i materialnej dla wychowanków.
- Poznają wychowanków, ich warunki życia i nauki oraz sytuację rodzinną.
- Kształtują właściwe stosunki między wychowankami, opierając je na tolerancji i poszanowaniu godności człowieka.
- Rozwijają w wychowankach poczucie własnej wartości.
- Kształtują umiejętność pracy w zespole, uczą demokratycznego podejmowania decyzji, elastyczności w zachowaniu.
- Właściwie rozpoznają uzdolnienia i predyspozycje wychowanków i odpowiednio nimi kierują.
- Wychwytyją i rozwiązują sytuacje, które powodują problemy wychowawcze.
- Systematycznie kontaktują się z rodzicami (opiekunami prawnymi), szczególnie tych wychowanków, którzy przysparzają trudności wychowawcze.

Rodzice

- Są odpowiedzialni za wychowanie swoich dzieci.
- Dbają o zaspokojenie podstawowych potrzeb swoich dzieci oraz o ich zdrowie fizyczne i psychiczne.
- Współpracują z nauczycielami/wychowawcami w sprawach wychowania i kształcenia dzieci.
- Włączają się aktywnie w organizację imprez i uroczystości na terenie Ośrodka.
- Wprowadzają do codziennego życia zasady związane z profilaktyką Covid-19

SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNEGO

- Zajęcia edukacyjne prowadzone przez nauczycieli oraz wychowawców.
- Apele w szkole i internacie.
- Dyskusje na forum klasy/grupy.
- Prezentacja dokonań.
- Wycieczki, inne wyjazdy i wyjścia poza Ośrodek.
- Prelekcje, pogadanki, treningi i warsztaty.
- Turnieje i zawody sportowe.
- Udział uczniów w kołach zainteresowań, konkursach, przeglądach.
- Zajęcia opiekuńczo-wychowawcze.
- Zajęcia ze specjalistami.
- Techniki relaksacyjne.
- Muzykoterapia.
- Specjalistyczne metody usprawniające (Integracja Sensoryczna, Terapia Polisensoryczna, terapia wzroku, hipoterapia, dogoterapia, hortiterapia, choreoterapia, itp).
- Udział wychowanków w akcjach charytatywnych.
- Zajęcia pozalekcyjne prowadzone przez szkołę/internat.
- Zajęcia warsztatowe i ćwiczenia grupowe prowadzone przez wychowawców, terapeutów, psychologów.
- Prelekcje przedstawicieli Policji, Sądu, Pracowników Poradni Uzależnień.

DZIAŁALNOŚĆ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNA OŚRODKA OBEJMUJE W SZCZEGÓLNOŚCI:

- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów i wychowanków w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia;
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu;
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą lub placówką oraz społecznością lokalną;
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami;
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami, wychowankami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów lub wychowanków;
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów;
- wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

EFEKTY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH

Wychowanek:

- akceptuje siebie i szanuje odmienność drugiego człowieka,
- ma poczucie przynależności do grupy rówieśniczej,
- jest samodzielny na miarę swojego wieku i możliwości,
- potrafi komunikować się z innymi w dostępny dla siebie sposób,
- zna normy społeczne,
- potrafi się zachować się w miejscach publicznych,
- aktywnie uczestniczy w życiu Ośrodka,
- wykazuje się wrażliwością na potrzeby innych,
- szanuje mienie prywatne i społeczne,
- uczy się na miarę swoich możliwości planować działania i stara się przewidzieć efekt,
- tworzy i uczestniczy w kultywowaniu tradycji Ośrodka, miasta, regionu i państwa,
- podejmuje różne role społeczne.
- Wie jak postępować w celu zminimalizowania zagrożenia chorobami zaleźnymi ,zna czynniki chroniące

DZIAŁANIA SZKOŁY PRZECIWKO WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU

- Badanie sytuacji życiowej oraz potrzeb rodzin z osobami niepełnosprawnymi.
- Inicjowanie działań zmierzających do udzielania wszechstronnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej dziecka niepełnosprawnego i jego rodzinie.
- Inicjowanie działań na rzecz wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci niepełnosprawnych.
- Aktywizowanie możliwości fizycznych, intelektualnych i osobowościowych uczniów, umożliwiających pełne uczestnictwo w procesie dydaktyczno-wychowawczym szkoły.
- Kształtowanie i usprawnianie predyspozycji uczniów pozwalających na funkcjonowanie w społeczeństwie.
- Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny.
- Kształtowanie rozwoju moralnego uczniów.
- Rozwijanie postaw patriotycznych, poczucia przynależności do społeczności lokalnej, regionalnej, narodowej.
- Profilaktyka niedostosowań społecznych.
- Promowanie i prezentacja twórczości artystycznej, kulturalnej i zawodowej uczniów Ośrodka.

MONITORING I EWALUACJA

Program wychowawczo-profilaktyczny poddawany będzie ustawicznej ewaluacji i weryfikowany według potrzeb. Ewaluacja programu dokonywana będzie na zakończenie każdego roku szkolnego przez dyrektora, wychowawców klas i grup wychowawczych i posłuży do uzyskania informacji na temat stopnia osiągniętych celów i efektów.

Informacje zbierane będą poprzez następujące metody:

- bieżącą obserwację życia wychowanków w Ośrodku,
- analizę dokumentów szkolnych/internatowych,
- analizę osiągnięć uczniów/wychowanków,
- wypowiedzi nauczycieli i wychowawców,
- opinie rodziców i uczniów/wychowanków,
- analizę wytworów prac dzieci,

Program wychowawczo-profilaktyczny uwzględnia wspieranie uczniów w następujących sferach:

- Wspieranie rozwoju społecznego.
- Wspieranie rozwoju intelektualnego.
- Wspieranie rozwoju emocjonalnego.
- Wspieranie rozwoju zdrowotnego.

Wspieranie rozwoju społecznego.

Cele szczegółowe działań wychowawczych	Treści	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
1. Ukazywanie wartości rodziny w życiu człowieka.	<u>Oddziały Przedszkolne.</u> -przekazywanie wartości i tradycji, wspólne świętowanie i spędzanie wolnego czasu, - pielęgnowanie tradycji w rodzinie, - święta: <i>Dzień Matki, Dzień Ojca, Dzień Babci i Dziadka.</i> <u>Szkoła Podstawowa</u> - przekazywanie wartości i tradycji, wspólne świętowanie i spędzanie wolnego czasu, - pielęgnowanie tradycji w rodzinie, - święta: <i>Dzień Matki, Dzień Ojca, Dzień Babci i Dziadka</i> - rodzina dziecka – rola i znaczenie w rodzinie rodziców,	- praca wychowawcza na lekcjach i zajęciach specjalistycznych, - realizowanie tematów ośrodków pracy, - pogadanki podczas lekcji, - udział rodziców w akademiach i spotkaniach okolicznościowych, - systematyczna współpraca z rodzicami w zakresie wychowania dzieci, - zajęcia religii, - zajęcia świetlicowe, - zajęcia w grupach wychowawczych.	nauczyciele oddziałów przedszkolnych, wychowawcy klas i internatu, muzykoterapeuci, katecheta, specjaliści, opiekunowie, dyrekcja.

Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Ziemięcicach

	rodzeństwa, dziadków, - zajęcia domowe członków rodziny, praca zawodowa rodziców, - obowiązki dziecka w domu. - małżeństwo i rodzina jako wartości, - moje miejsce w rodzinie, - ukazywanie piękna kobiecości i męskości.		
2. Kształtowanie umiejętności wzajemnego współzycia i współdziałania w grupie rówieśniczej.	<u>Oddziały Przedszkolne.</u> - stwarzanie atmosfery bezpieczeństwa, życzliwości i wzajemnego zaufania, - zapoznanie z normami i zasadami panującymi w grupie, - nauka nawiązywania kontaktów koleżeńskich, <u>Szkoła Podstawowa</u> - stwarzanie atmosfery bezpieczeństwa, życzliwości i wzajemnego zaufania, - zapoznanie z normami i zasadami panującymi w grupie, - nauka nawiązywania kontaktów koleżeńskich, - ja i moi koledzy i koleżanki w klasie, - umiejętność współzycia w grupie, - rozróżnianie dobra i zła i odpowiednie reagowanie, - poznanie i przestrzeganie norm dobrego zachowania w	- realizowanie tematów w ramach ośrodków pracy, - pogadanki podczas lekcji i zajęć w internacie, - zajęcia ze specjalistami - zajęcia religii - organizowanie wspólnych wyjść i wycieczek, - uczestnictwo w imprezach szkolnych i klasowych, - organizowanie zabaw integrujących grupę w ramach zajęć lekcyjnych i świetlicowych.	- nauczyciele oddziałów przedszkolnych, - wychowawcy klas i internatu, - muzykoterapeuci, - katecheta - specjaliści - opiekunowie, - dyrekcja.

Wspieranie rozwoju intelektualnego.

Cele szczegółowe działań wychowawczych	Treści	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
1. Doskonalenie funkcji poznawczych i stymulacja ogólnego rozwoju intelektualnego.	<u>Oddziały Przedszkolne</u> -kształtowanie wiary we własne siły poprzez rozwijanie zainteresowań i zamiłowań dzieci, -wyrównywanie braków i różnicowanie wymagań w zależności od możliwości psychofizycznych dzieci, -rozwijanie i wdrażanie do samoobsługi i zaradności życiowej, <u>Szkoła Podstawowa</u> -kształtowanie wiary we własne siły poprzez rozwijanie zainteresowań i zamiłowań dzieci, -wyrównywanie braków i różnicowanie wymagań w zależności od możliwości psychofizycznych dzieci, -rozwijanie i wdrażanie do samoobsługi i zaradności życiowej, - budzenie ciekawości poznawczej, - korzystanie z oferty zajęć specjalistycznych, - wdrażanie do rzetelnego wypełniania zadań i obowiązków, - rozwijanie koncentracji uwagi.	- uczestnictwo w zajęciach specjalistycznych, - pogadanki, apele, - zajęcia świetlicowe, - zajęcia dodatkowe, - udział w warsztatach i zajęciach rozwijających zainteresowania, - udział w imprezach okolicznościowych, konkursach, występach artystycznych i zawodach sportowych.	- nauczyciele oddziałów przedszkolnych, - nauczyciele specjaliści, - wychowawcy klas i internatu, - nauczyciele przygotowujący uroczystości, konkursy, zawody sportowe.

Wspieranie rozwoju emocjonalnego.

Cele szczegółowe działań wychowawczych	Treści	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
1. Kształtowanie umiejętności kierowania własnymi emocjami i wyrażania ich w sposób społecznie akceptowany.	<u>Oddziały Przedszkolne</u> -nabywanie społecznie akceptowanych zachowań w różnych sytuacjach, -eliminowanie konfliktów, złości i zachowań niepożądanych, -nabywanie umiejętności wyrażania swoich uczuć i emocji, <u>Szkoła Podstawowa</u> -nabywanie społecznie akceptowanych zachowań w różnych sytuacjach, -eliminowanie konfliktów, złości i zachowań niepożądanych, -nabywanie umiejętności wyrażania swoich uczuć i emocji, - rozpoznawanie i nazywanie uczuć, - nieszkodliwe odreagowywanie negatywnych emocji, - wprowadzanie dzieci w dobry nastrój, relaksacja i odprężenie, - radzenie sobie w rozwiązywaniu problemów, świadomość do kogo zwrócić się o pomoc, - organizowanie zabaw tematycznych polegających na naśladowaniu zachowań właściwych, - szacunek do innych.	- stosowanie technik relaksacyjnych, - udział w zajęciach muzykoterapii, - udział w zajęciach artystycznych umożliwiających rozładowanie emocji, - stosowanie aktywizujących metod pracy na lekcjach, - stosowanie wzmocnień pozytywnych w postaci pochwał i nagród.	- nauczyciele oddziałów przedszkolnych, - nauczyciele, - wychowawcy klas i internatu, - specjaliści, - opiekunowie, - dyrekcja

Wspieranie rozwoju zdrowotnego.

Cele szczegółowe działań wychowawczych	Treści	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
1. Promowanie zdrowego stylu życia.	<u>Oddziały Przedszkolne</u> -kształtowanie prozdrowotnych nawyków, -promowanie zdrowia, -uczenie dzieci racjonalnego odżywiania się i umiejętności odpoczynku, -kształtowanie nawyków higienicznych, <u>Szkoła Podstawowa</u> - kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych i higienicznych, - promowanie zdrowia, - uczenie dzieci racjonalnego odżywiania się i umiejętności odpoczynku, - umiejętność dobierania stroju do pogody, - kształtowanie umiejętności zdrowego odżywiania się, - higiena sporządzania i spożywania posiłków, - zabawy ruchowe w różnych porach roku. -kształtowanie postaw i nawyków związanych z profilaktyką COVID-19 innych chorób zakaźnych.	- udział w wycieczkach szkolnych i wyjściach, - udział w aktywności na świeżym powietrzu niezależnie od pogody, - zajęcia tematyczne w świetlicy i internacie, - uczestnictwo w różnych działaniach w ramach ogólnopolskich programów i akcji (np. „Owoce i warzywa w szkole”, „Szlanką mleka w szkole”), - udział w konkursach ekologicznych i czystości, - udział w akcjach: „Sprzątanie Świata”, „Dzień Ziemi”, - realizacja programów profilaktycznych dotyczących uzależnień, - opieka nad terenami zielonymi wokół Ośrodka, - zajęcia gastronomiczne w szkole i internacie,	- nauczyciele oddziałów przedszkolnych, - pielęgniarka, - wychowawcy klas i internatu, - specjaliści, - opiekunowie, - dyrekcja.

Program wychowawczo-profilaktyczny zawiera szczegółowe obszary oddziaływań o charakterze profilaktycznym w oparciu o diagnozę potrzeb i występujących problemów:

CHARAKTERYSTYKA WYCHOWANKÓW

Wychowankami Ośrodka są dzieci, młodzież i osoby dorosłe z:

- niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, znacznym, głębokim,
- niepełnosprawnością sprzężoną,
- autyzmem.

Dodatkowo występującymi schorzeniami/zaburzeniami są:

- choroby uwarunkowane genetycznie,
- choroby układu nerwowego,
- choroby i zaburzenia psychiczne,
- schorzenia narządów ruchu,
- wady narządów zmysłu,
- zaburzenia z zakresu integracji sensorycznej,
- zaburzenia sfery emocjonalno-motywacyjnej,
- zaburzenia komunikacji.

DIAGNOZA ŚRODOWISKA

Na podstawie informacji uzyskanych od wszystkich pracowników Ośrodka, rodziców/opiekunów prawnych wychowanków określono czynniki sprzyjające podejmowaniu ryzykownych działań oraz czynniki chroniące – osłabiające działanie czynników ryzyka.

Czynniki ryzyka:

- niekompetencja społeczna,
- niewłaściwe wzorce osobowe w domu/placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- niska samoocena,
- brak sukcesów w różnych dziedzinach życia,
- przemoc w rodzinie i środowisku,
- brak utrwalonych norm dotyczących higieny osobistej,
- zaburzone kontakty z rówieśnikami,

- trudności w nauce,
- brak umiejętności spędzania czasu wolnego w sposób konstruktywny,
- nieumiejętność radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

Czynniki chroniące:

- silna więź w rodzinie i poczucie bezpieczeństwa,
- dobre relacje interpersonalne,
- istnienie dobrych wzorców osobowych,
- dezaprobata dla zachowań ryzykownych i szkodliwych społecznie,
- umiejętność radzenia sobie z sytuacjami trudnymi,
- konstruktywne zainteresowania i zajęcia pozalekcyjne,
- zainteresowanie własnym rozwojem, zdrowym stylem życia,
- klimat współpracy między rodzicami/opiekunami prawnymi a pracownikami Ośrodka,
- nawyk aktywnego wypoczynku.

Uzyskane informacje pozwoliły na określenie głównych problemów społeczności szkolnej:

- agresja (słowna–krzyki, piski, wulgaryzmy, przezwiska, wyśmiewanie, fizyczna–zaczeplanie, bicie, szarpanie, popychanie),
- autoagresja (bicie się, gryzienie, wrywanie sobie włosów, uderzanie głową),
- nadpobudliwość psycho-ruchowa,
- otyłość lub brak apetytu,
- niewydolność wychowawcza rodziny,
- zbyt duża koncentracja na dziecku niepełnosprawnym lub odrzucenie go przez rodzinę,
- zdarzenia losowe.

SZCZEGÓŁOWY PLAN REALIZACJI

OBSZAR I –BEZPIECZEŃSTWO:

- Bezpieczne zachowanie się w środowisku bliższym i dalszym.

OBSZAR II –PROFILAKTYKA I PROMOCJA ZDROWIA:

- Zdrowy styl życia/zachowania prozdrowotne.

- Agresja i przemoc w rodzinie wobec dzieci.

26

BEZPIECZEŃSTWO

Cele szczegółowe działań wychowawczych	Treści	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
Nabywanie przez uczniów minimum wiedzy dotyczącej zagrożeń dla bezpieczeństwa	Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas: - zajęć dydaktycznych, - zajęć wychowawczych - czynności samoobsługowych - czynności codziennych - imprez i uroczystości - wycieczek - czasu wolnego.	- praca wychowawcza na lekcjach i zajęciach specjalistycznych, - realizowanie tematów ośrodków pracy, - pogadanki podczas lekcji, - udział w spacerach i wycieczkach, - udział w imprezach okolicznościowych, - systematyczna współpraca z rodzicami w zakresie wychowania dzieci, - zajęcia świetlicowe, - zajęcia w grupach wychowawczych, - udział w aktywności na świeżym powietrzu niezależnie od pogody, - zajęcia tematyczne w świetlicy i internacie, - uczestnictwo w różnych działaniach w ramach ogólnopolskich programów i akcji (np. „Owoce i warzywa w szkole”, „Szlanka mleka w szkole”), - udział w konkursach ekologicznych i czystości, - udział w akcjach: „Sprzątanie Świata”, „Dzień Ziemi”, - realizacja programów profilaktycznych dotyczących uzależnień, - opieka nad terenami zielonymi wokół Ośrodka, - zajęcia gastronomiczne w szkole i internacie,	- nauczyciele oddziałów przedszkolnych, - wychowawcy klas i internatu, - muzykoterapeuci, - katecheta - specjaliści - opiekunowie, - dyrekcja.

PROFILAKTYKA I PROMOCJA ZDROWIA

Cele szczegółowe działań wychowawczych	Treści	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
Rozwijanie wśród uczniów kultury zdrowotnej i profilaktyki uzależnień.	- kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych i higienicznych, - promowanie zdrowia, - uczenie dzieci racjonalnego odżywiania się - i umiejętności odpoczynku, - umiejętność dobierania stroju do pogody, - kształtowanie umiejętności zdrowego odżywiania się, - higiena sporządzania i spożywania posiłków, - propagowanie modelu aktywnego spędzania czasu wolnego, - doskonalenie umiejętności samoobsługowych, - wdrażanie do samodzielnego dbania o wygląd - i higienę osobistą, - wygaszanie zachowań niepożądanych, - wdrażanie uczniów do poszanowania własnej - i cudzej prywatności, - doskonalenie umiejętności rozpoznawania granicy między	- uczestnictwo w zajęciach specjalistycznych, - pogadanki, apele, - zajęcia świetlicowe, - zajęcia tematyczne w internacie, - zajęcia dodatkowe, - udział w warsztatach i zajęciach rozwijających zainteresowania, - udział w imprezach okolicznościowych, konkursach, występach artystycznych i zawodach sportowych. - udział w wycieczkach szkolnych i wyjściach, - udział w aktywności na świeżym powietrzu niezależnie od pogody, - zajęcia tematyczne w świetlicy i internacie, - uczestnictwo w różnych działaniach w ramach ogólnopolskich programów i akcji (np. „Owoce i warzywa w szkole”, „Szklanka mleka w szkole”), - udział w konkursach ekologicznych i czystości, - udział w akcjach: „Sprzątanie	- nauczyciele oddziałów przedszkolnych, - nauczyciele specjalści, - wychowawcy klas i internatu, - nauczyciele przygotowujący uroczystości, konkursy, zawody sportowe.

zachowaniami aprobowanymi a niepożądanymi, umiejętność korzystania z form opieki zdrowotnej. -przypominanie zasad bezpieczeństwa postępowania w celu minimalizowania zagrożenia COVID-19 i innych.	Świata”, „Dzień Ziemi”, - realizacja programów profilaktycznych dotyczących uzależnień, - opieka nad terenami zielonymi wokół Ośrodka, - zajęcia gastronomiczne w szkole i internacie	zadanie: wykonać projekt plakatu
--	--	---

AGRESJA I PRZEMOC

Cele szczegółowe działań wychowawczych	Treści	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
1. Radzenie sobie w sytuacjach nowych, trudnych i konfliktowych. 2. Podnoszenie poziomu świadomego kontrolowania i modelowania własnych zachowań.	- rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem, - wzmacnianie zachowań pożądanych i aprobowanych, - ćwiczenie umiejętności rozwiązywania konfliktów, - doskonalenie umiejętności interpersonalnych, - doskonalenie umiejętności komunikacyjnych, - wygaszanie zachowań niepożądanych (agresja, autoagresja), - doskonalenie umiejętności społecznych, - budowanie adekwatnego obrazu siebie, - propagowanie aktywnego spędzania czasu wolnego, - rozwijanie zainteresowań, - wzmacnianie więzi rówieśniczych, urozmaicanie form kontaktu z rówieśnikami, trening kompetencji, - profilaktyka agresji w środowisku rodzinnym.	- stosowanie technik relaksacyjnych, - udział w zajęciach muzykoterapii, - udział w zajęciach artystycznych i sportowych umożliwiających rozładowanie emocji, - stosowanie aktywizujących metod pracy na lekcjach, - stosowanie wzmocnień pozytywnych w postaci pochwał i nagród - konsultacje z psychologiem, - współpraca z środowiskiem rodzinnym, - organizacja czasu wolnego.	- nauczyciele oddziałów przedszkolnych, - nauczyciele, - wychowawcy klas i internatu, - specjaliści, - opiekunowie, - dyrekcja

Dyrektor Specjalnego Ośrodka
Szkolno-Wychowawczego

mgr Ilona Helik

